

Abstrakt práce

1. Téma práce

Analýza regionálnych disparít v EÚ na úrovni NUTS 2

2. Meno autora, ročník a odbor štúdia

Bc. Paula Bolcárová, 2. Ing., Financie, bankovníctvo, investovanie

Bc. Eva Ondrkálová, 1. Ing., Ekonomika a správa území

3. Konzultant/vedúci práce

doc. Ing. Radoslav Kožiak, PhD.

4. Obsah

Celková dynamika ekonomického vývoja Európskej únie je oslabená vplyvom sociálno-ekonomických rozdielov medzi regiónmi členských štátov. Existujúce disparity sa dajú merať rôznymi ukazovateľmi. Najpoužívanější je ukazovateľ HDP na obyvateľa, ktorý je však často kritizovaný najmä z dôvodu, že nemá dostatočnú vypovedaciu schopnosť o sociálno-ekonomickej úrovni daného regiónu. Cieľom našej práce je zistiť, do akej miery sú rozdiely ovplyvnené úrovňou ukazovateľa HDP a či existuje medzi regiónmi úrovne NUTS 2 nejaký spoločný faktor, ktorý by vypovedal o úrovni regiónov.

Teoretické vymedzenie skúmanej problematiky sa sústreďuje na priestorové vymedzenie územia Európskej únie. Klasifikácia NUTS, ktorá sa používa na porovnávanie regiónov EÚ, umožňuje pomerne široké rozpätie zaradenia do úrovne NUTS 2. Nie je jednoznačné, že vzniknuté regióny sú homogénne, čím sa oslabuje aj ich vhodnosť na vzájomné porovnávanie. Pre bližšie skúmanie konvergenzie regiónov so sociálno-ekonomickým rozmerom sme údaje podrobili zhlukovej analýze. Vytvorenie zhlukov NUTS 2 regiónov s podobnými charakteristikami je realizované na základe dostupných prierezových dát z roku 2008. Zvolené sledované ukazovatele sú veľkosť územia v km², hustota obyvateľstva, množstvo investovaného kapitálu, počet zamestnaných osôb v regióne a počet osôb pracujúcich za hranicami rezidentského regiónu. Zatriedenie regiónov je ukončené pri šiestich, vnútorne homogénnych zhlukoch, ktoré sú pre názornejšiu predstavu zobrazené v mape. Analýzou konvergenzie v jednotlivých zhlukoch sme dospeli k záveru, že proces dobiehania bohatých regiónov chudobnými neprebieha nevyhnutne vo všetkých zhlukoch porovnateľných regiónov, hoci v žiadnom zo zhlukov sa nepreukázala ani k divergencia. V jednotlivých zhlukoch sme hľadali faktory, ktoré vysvetľujú disparity úrovne HDP na obyvateľa. Výsledkom nášho zisťovania je, že v každom zhluku vplyvajú na výšku HDP iné faktory.

5. Kľúčové slová

NUTS 2, regionálne disparity, konvergenca, zhluky regiónov.